Gemeente Amsterdam

Memo

Aan	Wethouder van der Horst
Van	5.1,2,e
Datum	1 augustus 2022
Betreft	Knelpunten en oplossingsrichtingen plafond investeringen programma 2

Beste Melanie,

hierbij ontvang je n.a.v. onze bespreking van 20 juli een memo in twee delen. Het eerste deel bevat de analyse en oplossingsrichtingen voor het gesprek met wethouder financiën dd. 23 augustus. Het tweede deel bevat meer achtergrondinformatie voor jou, voor de bespreking in de retraite met het college.

Hartelijke groet,

5.1,2,e

Deel 1

Bespreekpunten met de wethouder voor de Financien

A. Plafond investeringen versus investeringsaanvragen met name ontstaan door (1) indexering, (2) andere aanname overprogrammering binnen "oud programma 2" en (3) overschrijding plafond bij tariefdiensten
B. Scenario's om investeringen "oud programma 2", "tariefdiensten" en "groen" om investeringsaanvraag in lijn te brengen met investeringsplafond (5.1,2,e) --> hierbij ook de consequenties in beeld brengen (dit kan ook zijn door met de overprogrammering te werken.
C. Opheffen SMF / intrekken verordening SMF (notitie 5.1,2,e (5.1,2,e))
D. Risico's met betrekking tot invoeren betaald parkeren in NW en ZO (5.1,2,e)
E. Programmakosten Bruggen en Kades in 2023 (5.1,2,e)

In zijn algemeenheid:
Het verlagen of niet indienen van investeringsaanvragen die betrekking hebben op het behoud van de bestaande stad leidt tot een verschuiving van de opgave naar de toekomst. Het vraagstuk wordt als het ware in de tijd naar voren geschoven, waardoor de oplossing van dit vraagstuk in de toekomst alsnog gevonden moet worden, indien we de bestaande infrastructuur en inrichting van de openbare ruimte ongewijzigd willen laten.

Ad A. Plafond investeringen versus investeringsaanvragen

De investeringsaanvragen vanuit programma 1 en programma 2 maken samen onderdeel uit van het domein Openbaar Ruimte & Mobiliteit. Voor ieder domein wordt er gewerkt met een investeringsplafond, waarbinnen de investeringsaanvragen moeten worden ingepast.

Het domein ORM is opgebouwd uit verschillende sub domeinen, namelijk a) openbare ruimte (oud programma 2), b) tariefdiensten (oud programma 9 Waternet en A&G), c) groen (oud programma 11) en d) overig. De investeringen in vastgoed zijn domein overstijgend. De totale investeringsaanvraag is € 2.260 miljoen en het investeringsplafond is € 1.844 miljoen

Onderstaande tabel is een samenvattend overzicht van de investeringsaanvragen.

Investeringen (bestaand en aangevraagd) bedrag x € 1,0 miljoen	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal	Plafond	<>
ORM - oud prog 2	313	323	281	230	218	1.365	1.179	-186
ORM - tariefdiensten	130	132	148	156	157	723	550	-173
ORM - Groen	14	22	21	14	13	83	81	-2
ORM - Overig	8	8	7	8	-21	10	32	22
ORM - Vastgoed	1	23	23	23	23	93	2	-91
	466	508	480	431	390	2.274	1.844	-430

Commented [5.1,2,e]: Dit staatje is gedateerd. Oud programma 2 sluit nu op € 1.346.000 en dan komt nog een extra investering bij voor Signalling +Control (€3.000.000) en Parkeren (circa € 1.500.000)

Kanttekening:

1. De investeringen van oud programma 2 zijn door een programmeerteam al afgewogen en teruggebracht tot het peil dat hierboven is opgenomen. De oorspronkelijk ingediende aanvragen waren een factor 2-3 hoger. Gedeeltelijk is het teruggebracht door in de jaarschijf 2026 slechts beperkt vervangingsinvesteringen op te nemen. Daarnaast zijn de investeringen voor de groeiende stad geschrapt en is stadsvernieuwing slechts opgenomen als het niet anders kan (vervanging parkeerautomaten bijvoorbeeld).
2. ~~1.~~ investeringen Wagenpark Stadwerken en investeringen invoeren betaald parkeren ZO en NW maakten nog geen onderdeel uit van bovenstaande tabel.
3. ~~2.~~ Het plafond is niet geïndexeerd! Het niet indexeren van het plafond heeft als consequentie dat met de totale beschikbare budget minder kan worden gerealiseerd. In de

Commented [5.1,2,e]: Minor. Kan er uit en ga uit van aanvragen ter grootte van € 1.350.000.

aangevraagde investeringen van voormalig programma 2 is wel rekening gehouden met de nominale prijsaanpassingen van circa ~~ad~~ € 100 miljoen.

3.4. De investeringen vanuit Vastgoed dienen integraal te worden gewogen en het voorstel is deze buiten scope te plaatsen om tot een voorstel te komen waarbij de aanvragen binnen het investeringsplafond past ad € 91 miljoen.

~~4.~~5. De investeringen Weesp moeten nog gedeeltelijk ~~dienen~~ buiten scope ~~te~~ worden geplaatst. Voor de lopende projecten in Weesp is nu rekening gehouden met een vergoeding in de periode 2022-2026 van € 10 miljoen, terwijl de kosten over dezelfde periode, inclusief vervangingsopgave, in de verschillende programma's circa € 40 miljoen bedragen. ~~In het kader is nog geen rekening gehouden met de investeringen Weesp.~~

~~[~~ 5.1.2,e ~~]~~

~~5.~~6. In het bovenstaande investeringsoverzicht wordt rekening gehouden met de sprong over het IJ. Deze investering dient in een bredere context te worden gewogen en daarom wordt voorgesteld deze investering buiten de scope van het domein Openbare Ruimte & Mobiliteit geplaatst ad € 19,2 miljoen.

Als de kanttekeningen 4, 5 en 6 alsnog worden verwerkt ~~Per saldo is~~ wordt het vraagstuk ~~dan~~ teruggebracht (investeringsaanvraag versus plafond) van € 4~~153~~0 miljoen naar € 2~~753~~20 miljoen, waarvan € 12~~286~~ miljoen investeringsaanvragen oud programma 2 en € 173 miljoen in de investeringsaanvragen tariefdiensten. Daartegenover staat een voordeel in de groeninvesteringen van € 22 miljoen.

Oplossingsrichtingen
- Nogmaals kritisch kijken naar investeringen tariefdiensten en oud programma 2
- Domeinspecifieke overprogrammering, bijvoorbeeld 15% oftewel € 275 miljoen.
- Indexatie alsnog gedeeltelijk opnemen ~~buiten plafond plaatsen; impact?~~
- Plafonds integraal herzien <niet voorkeur wethouder!>
- Richting voorjaarsnota: riolering binnen GREX opnemen
- Verder inkrimpen portefeuille investeringen; risico's en nadelen

Ad B. Scenario's om investeringsaanvragen domein Openbare Ruimte en Mobiliteit binnen het investeringskader in te passen

~~Wat kan/moet in de achteruit~~Concept scenario uitwerking kritisch kijken naar investeringen tariefdiensten en oud programma 2:
- ~~Wel rekening houden met overprogrammering 10% 180-185 mln~~
- Investeringen Begraafplaats wordt neerwaarts bijgesteld 5,0 mln
- Investeringen A&G: houd rekening met vrijval van kredieten 10-15 mln
- Verlaag de investeringsaanvragen voor ondergrondse containers met 40% → 20 – 25 mln
- SHP Groen: tranche 2023 blijft even achterwege 12,0 mln
- V&OR moet ook in de achteruit 30-40 mln
- Waternet moet in de achteruit 30-40 mln, bijvoorbeeld door jaarschijf 2026 analoog aan oud programma 2 te schrappen.

~~Dan ben ik er bijna..~~

Ad C. Opheffen SMF / intrekken verordening SMF (notitie 5.1,2,e **(** 5.1,2,e **))**
Uitschrijven obv notitie 5.1,2,e

Als onderdeel van de begroting 2023 zal de Verordening SMF worden ingetrokken per 1/1/23. Alle meerjarige bestedingen in het SMF worden vanaf Begroting 2023 overgeheveld naar de desbetreffende begrotingsonderdelen. Richting de VJN 2023 wordt de overgangsregeling met

Commented [5.1,2,e **]:** Ik denk dat je oud programma 2 bedoelt. Dat is niet alleen V&OR. Het zou betekenen dat dit programma-onderdeel twee keer wordt afgewogen en niet aan de uitgangspunten van het coalitie-akkoord kan voldoen. Dat verdient meer tekst dan het opnemen in een opsomming.

betrekking tot ~~de~~ stadsverbetering verder uitgewerkt, met als doel de samenhang tussen Stadsbehoud en Stadsverbetering zo goed mogelijk inzichtelijk te maken ten behoeve van de bestuursopdracht in het coalitieakkoord.

Conform de systematiek van het SMF is een bestedingsvoorstel SMF 2022 – 2026 opgesteld. Dit betreft de actualisering van de bestedingen binnen het Programma Stadsverbetering in de periode 2022 – 2026. Dit houdt in:

- Toevoeging extra jaarschijf 2026 aan parkeeropbrengsten
- Eenmalig schuif SMF naar AD in verband met nieuwe investeringsstelsel
- Inpassing schuif € 100 miljoen van SMF naar Stadsbehoud conform coalitieakkoord, waarvan incidenteel € 80 miljoen in 2022 – 2025 en structureel € 20 miljoen vanaf 2026
- Verwerking prognose derving parkeeropbrengsten in 2022 ad € 22 miljoen
- Verwerking prijscompensatie voor tenminste € 40 miljoen
- Toekenning aanvragen voor projecten in uitvoering of besluitvorming aanstaande in 2022/2023
- Geen toekenning jaarsch~~u~~ijf 2026 voor programma's (circa € 60 miljoen)
- Keuzes in latere jaren en bredere afweging over programma's schuiven door naar Voorjaarsnota 2023.

Zie hiervoor ook de bijlage Stedelijk Mobiliteitsfonds / Programma Stadsverbetering.

HOE WORDT OMGEGAAN MET BIJDRAGE AAN PBK VANUIT HET SMF AD € 12,0 MILJOEN.

Commented [5.1.2.e]: Opnemen bij punt F met beslispunt voor een aanpassing in het bestedingsvoorstel SMF.

Ad D. Risico's met betrekking tot invoeren betaald parkeren in NW en ZO
Voor de uitbreidingen van betaald parkeren in Nieuw-West en Zuidoost die in het coalitie akkoord voorzien zijn vanaf 2024, zien wij risico's als gevolg van besluitvorming, inspraak en implementatie.
Als alles volgens plan verloopt dan kan de inspraakprocedure dit jaar (2022) rond komen. Daarna zal een Nota van Beantwoording moeten worden opgesteld en dit vergt de nodige doorlooptijd en is afhankelijk van het aantal reacties op de inspraak (de verwachting is dat de inspraak duizenden reacties op zal leveren, dit is gebaseerd op recente inspraak rondes). Met een grote mate van onzekerheid krijgen we de besluitvorming (raadsbevoegdheid) rond in het eerste kwartaal van 2023. In dat geval heeft de directie Parkeren drie kwartalen om automaten aan te schaffen, aan te sluiten, vergunningverlening op te tuigen etc. Vanwege de omvang (circa 50.000 parkeerplaatsen) zal implementatie gefaseerd moeten plaatsvinden. Om die reden verwachten wij, dat in 2024 niet het gehele ingeboekte bedrag van € 17,4 miljoen gerealiseerd gaat worden. Ook hebben we vanaf 1 januari 2024 te maken met een nieuwe dienstverlener voor de handhaving (aanbesteding nieuw handhavingscontract start in de tweede helft 2022). Ook dit is een risico wat mogelijk voor vertraging gaat zorgen, waardoor de ingeboekte opbrengst voor 2024 verder onder druk komt te staan.

Ad E. Programmakosten Bruggen en Kades in 2023 (5.1.2.e)
Uitschrijven 5.1.2.e

Deel 2

De hierna volgende punten geven handvatten voor het inhoudelijke gesprek met wethouder van Buuren.

A. Inzicht in investeringen in andere domeinen versus het investeringsplafond

- Waar zitten welke knelpunten en waar is ruimte?
  In alle domeinen is sprake van knelpunten, in geen enkel domein is ruimte (stand 29 juli 2022).

ORM	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Investeringsruimte		426	332	316	303	365	1.742
Bijtelling eindejaarsmarge 21		65	0	0	0	0	65
Bijtelling Weesp		4	5	2	0	0	11
Bijtelling wegstrepen taakstelling		35					
Bijtelling interne bijdragen		0	0	0	0	0	0
Investeringsruimte + bijtellingen		**530**	**337**	**318**	**303**	**365**	**1.853**
Investeringsprojecten		645	515	469	399	198	2.226
Correcties		-180	-35	0	20	180	-15
Totaal investeringsuitgaven		**465**	**480**	**469**	**419**	**378**	**2.211**
Resterende ruimte		**65**	**-143**	**-151**	**-116**	**-13**	**-358**

Commented [5.1.2e]: Tabel sluit niet exact aan op deel 1.

BOO	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Investeringsruimte	62	41	44	45	51	245
Bijtelling eindejaarsmarge 21	21					21
Bijtelling Weesp						0
Bijtelling interne bijdragen	0	0	0	0	0	0
Investeringsruimte + bijtellingen	**83**	**41**	**44**	**45**	**51**	**266**
Investeringsprojecten	90	104	82	72	53	400
Correcties	-10	-6	-2			-18
Totaal investeringsuitgaven	**80**	**98**	**79**	**72**	**53**	**382**
Resterende ruimte	**3**	**-57**	**-35**	**-27**	**-1**	**-116**

MV	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Investeringsruimte	195	251	238	239	223	1.147
Bijtelling eindejaarsmarge 21	26	0	0	0	0	26
Bijtelling Weesp	6	5	0	0	0	11
Bijtelling interne bijdragen	0	0	0	0	0	0
Investeringsruimte + bijtellingen	**227**	**256**	**238**	**239**	**223**	**1.184**
Investeringsprojecten	219	349	362	364	369	1.663
Correcties	-40	-102	-61	-14	30	-187
Totaal investeringsuitgaven	**179**	**248**	**301**	**350**	**399**	**1.476**
Resterende ruimte	**49**	**8**	**-63**	**-112**	**-175**	**-292**

Voor alle domeinen tezamen is het beeld als volgt (stand 29 juli 2022).

Alle domeinen	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Investeringsruimte	684	624	599	587	640	3.133
Bijtelling eindejaarsmarge 21	112	0	0	0	0	112
Bijtelling Weesp	10	10	2	0	0	22
Bijtelling wegstrepen taakstelling	35					
Bijtelling interne bijdragen	0	0	0	0	0	0
Investeringsruimte + bijtellingen	**841**	**634**	**601**	**587**	**640**	**3.302**
Investeringsprojecten	954	968	913	835	619	4.289
Correcties domeinen	-230	-143	-64	6	210	-220
Totaal investeringsuitgaven	**724**	**825**	**849**	**842**	**829**	**4.069**
Resterende ruimte	**117**	**-191**	**-248**	**-255**	**-190**	**-767**

B. Inzicht welke investeringsaanvragen in onderdeel "oud programma 2" niet zijn opgenomen als aanvraag (5.1.2.e) (dit raakt ook het punt algemene mededelingen over ongedekte moties
C. ....

---

over de kansen en risico's, voor- en nadelen van diverse materiële ingrepen in de openbare ruimte.

- Voorbeelden geschrapte projecten en mogelijk te schrappen projecten
  - ➔ Uitbreiding veren over het IJ ad € 53,3 miljoen met ingang van 2026
  - ➔ Verbinging zeeburgereiland
  - ➔ Tramstalling zeeburgereiland

- Voorbeelden projecten die van investeringen naar SMF of andere financiering zijn gegaan
- Voorbeelden van infrastructuur ihkv groeiende stad die nu niet of later gerealiseerd kan worden
- Voorbeelden van investeringen in infrastructuur met sociaal rendement
- Inzicht in wat er mis gaat als je investeringen in groot onderhoud en vervanging uitstelt; welke extra risico's en lasten voor beheer brengt zich met dit mee?